

USTAWA

z dnia 9 listopada 1995 r.

o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw.

Art. 1. W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1992 r. Nr 8, poz. 31 i Nr 54, poz. 254 oraz z 1994 r. Nr 10, poz. 36) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Żołnierzem zawodowym może być osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie, o nieposzlakowanej opinii, której wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej nie ulega wątpliwości, posiadająca odpowiednie kwalifikacje oraz zdolność fizyczną i psychiczną do zawodowej służby wojskowej.”;

2) w art. 3 ust. 1 i 4 otrzymują brzmienie:

„1. Żołnierze zawodowi tworzą kadre zawodową Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej «Siłami Zbrojnymi»”.

„4. Minister Obrony Narodowej, w drodze zarządzenia, tworzy i znosi korpusy osobowe oraz ustala ich podział na grupy i specjalności wojskowe.”;

3) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) „żołnierzach zawodowych” bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć żołnierzy pełniących stałą lub kontraktową zawodową służbę wojskową,

2) „potrzebach Sił Zbrojnych”, należy przez to rozumieć zapotrzebowanie na żołnierzy zawodowych w poszczegól-

nych korpusach kadry zawodowej i korpusach osobowych (grupach i specjalnościach wojskowych), o określonych dla poszczególnych stanowisk służbowych stopniach wojskowych, wymaganiach kwalifikacyjnych i grupach uposażenia, wynikające z etatów jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej i posiadanych środków budżetowych,

3) „stanowisku służbowym”, należy przez to rozumieć przewidziane w etacie jednostki organizacyjnej miejsce żołnierza zawodowego w hierarchii służbowej jednostki, z określoną dla tego stanowiska nazwą, stopniem wojskowym, wymaganiami kwalifikacyjnymi, korpusem osobowym, grupą i specjalnością wojskową oraz grupą uposażenia.

2. Przewidziane w ustawie uprawnienia dowódców jednostek wojskowych w stosunku do żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe dowódców jednostek przysługują ich bezpośrednim przełożonym.”;

4) w art. 8 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Powołanie do służby stałej lub kontraktowej może nastąpić, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.”;

5) w art. 10 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Do służby stałej powołuje się żołnierza bezpośrednio po ukończeniu szkoły wojskowej kształ-

całej kandydatów na żołnierzy zawodowych i mianowaniu na pierwszy stopień wojskowy w odpowiednim korpusie.

2. Do służby stałej powołuje się również żołnierza skierowanego przez właściwy organ wojskowy na studia lub naukę do szkoły niewojskowej, bezpośrednio po ukończeniu tych studiów lub nauki i mianowaniu na pierwszy stopień wojskowy w odpowiednim korpusie.”;

6) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. Do służby stałej może być powołany żołnierz, który odbywał studia lub naukę w szkole kształcącej kandydatów na oficerów lub chorążych zawodowych, lecz jej nie ukończył, odpowiednio w korpusie chorążych lub podoficerów, po mianowaniu na pierwszy stopień wojskowy w odpowiednim korpusie.”;

7) w art. 12 ust. 1—3 otrzymują brzmienie:

„1. Absolwent szkoły wojskowej oraz żołnierz, o którym mowa w art. 10 ust. 3, powołany do służby stałej, pełni tę służbę jako obowiązkową:

- 1) oficer — przez pierwsze 12 lat,
- 2) chorąży — przez pierwsze 8 lat,
- 3) podoficer — przez pierwsze 7 lat.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do żołnierza skierowanego przez właściwy organ wojskowy na studia lub naukę do szkoły niewojskowej.

3. Dla podoficera zawodowego początkowe dwanaście miesięcy służby obowiązkowej jest okresem próbnym.”;

8) art. 13—18 otrzymują brzmienie:

„Art. 13. 1. Do służby kontraktowej może być powołany:

1) w korpusie oficerów:

- a) oficer rezerwy,
- b) absolwent szkoły wyższej niewojskowej, który odbył przeszkolenie wojskowe i złożył egzamin na oficera, po mianowaniu na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki)

— jeżeli posiada wykształcenie wyższe o kierunku przydatnym w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić zawodową służbę wojskową,

2) w korpusie chorążych:

- a) chorąży rezerwy,

b) podoficer rezerwy, który odbył zasadniczą służbę wojskową oraz posiada wykształcenie średnie o kierunku przydatnym w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić zawodową służbę wojskową, po mianowaniu na stopień młodszego chorążego (młodszego chorążego marynarki),

c) podoficer nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, który posiada wykształcenie średnie o kierunku przydatnym w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić zawodową służbę wojskową, i odbył co najmniej dwanaście miesięcy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, po mianowaniu na stopień wojskowy młodszego chorążego (młodszego chorążego marynarki),

3) w korpusie podoficerów:

a) podoficer rezerwy,

b) żołnierz rezerwy, który odbył zasadniczą służbę wojskową oraz ukończył specjalistyczne przeszkolenie wojskowe lub posiada zawód przydatny w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić zawodową służbę wojskową,

c) żołnierz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, po odbyciu co najmniej dwunastu miesięcy tej służby

— po mianowaniu na stopień wojskowy plutonowego (bosmanmata), jeżeli posiadał niższy stopień wojskowy.

2. Dla żołnierza zawodowego powołanego do służby kontraktowej początkowe dwanaście miesięcy służby w ramach pierwszego kontraktu jest okresem próbnym.

Art. 14. 1. Żołnierz zawodowy lub właściwy organ wojskowy mogą oświadczyć na piśmie, najpóźniej na jeden miesiąc przed upływem okresu próbnego, o zamiarze rozwiązania stosunku służbowego. W takim przypadku, z dniem upływu okresu próbnego, żołnierza zwalnia się z zawodowej służby wojskowej.

2. W przypadku niezłożenia oświadczeń, żołnierz zawodowy nadal pełni służbę bez odrębnego powołania.

Art. 15. Najpóźniej na sześć miesięcy przed upływem okresu, na jaki został zawarty kontrakt, żołnierz zawodowy albo Minister

Obrony Narodowej lub określony przez niego organ wojskowy mogą wystąpić z wnioskiem o zawarcie kolejnego kontraktu. W przypadku zawarcia kolejnego kontraktu, żołnierz zawodowy nadal pełni służbę kontraktową.

Art. 16. 1. Żołnierz zawodowy w służbie kontraktowej może być powołany na swój wniosek do służby stałej, jeżeli posiada co najmniej dobrą ogólną ocenę w opinii służbowej oraz przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.

2. Z inicjatywą powołania żołnierza zawodowego w służbie kontraktowej do służby stałej może wystąpić również Minister Obrony Narodowej lub określony przez niego organ wojskowy.

3. W razie pozytywnej decyzji organu, o którym mowa w ust. 2, żołnierza zawodowego w służbie kontraktowej powołuje się do służby stałej z chwilą upływu terminu kontraktu.

Art. 17. 1. W przypadku uzasadnionym potrzebami Sił Zbrojnych do zawodowej służby wojskowej, pełnionej jako służba kontraktowa, w korpusie oficerów może być powołana osoba nie spełniająca warunków określonych w art. 13 ust. 1 pkt 1, jeżeli posiada szczególne kwalifikacje lub umiejętności.

2. Osobę określoną w ust. 1 powołuje się do służby kontraktowej po mianowaniu na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki).

3. Dla żołnierza zawodowego powołanego do służby kontraktowej w trybie, o którym mowa w ust. 1, początkowe dwanaście miesięcy służby w ramach pierwszego kontraktu jest okresem próbnym.

Art. 18. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe zasady i tryb powoływania do zawodowej służby wojskowej,

2) szczegółowe warunki mianowania na stopnie wojskowe osób, o których mowa w art. 11 i art. 17 ust. 1.”;

9) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. 1. Żołnierz zawodowy pełni służbę w jednostce organizacyjnej resortu obrony narodowej po wyznaczeniu na odpowiednie stanowisko służbowe.

2. Oficer pełniący zawodową służbę wojskową jako służbę stałą, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) został zwolniony z zajmowanego stanowiska służbowego w jednostce wojskowej, w której pełnił służbę, w związku z rozformowaniem tej jednostki lub zmniejszeniem jej stanu etatowego,

2) nie ukończył 50 lat,

3) posiada co najmniej dobrą ogólną ocenę w opinii służbowej,

4) wyraził na piśmie zgodę na pełnienie dalszej służby w jednostce wojskowej wskazanej przez właściwy organ wojskowy w dowolnym garnizonie,

może być przeniesiony do rezerwy kadrowej, jeżeli właściwy organ wojskowy przewiduje wyznaczenie go na odpowiednie stanowisko służbowe w okresie nie dłuższym niż 3 lata. Łączny czas pozostawania w rezerwie kadrowej w okresie pełnienia zawodowej służby wojskowej nie może być dłuższy niż 5 lat.

3. Żołnierz zawodowy, z wyjątkiem wymienionego w ust. 2, zwolniony z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego może być przeniesiony do dyspozycji Ministra Obrony Narodowej lub określonego przez niego organu wojskowego, jeżeli przewiduje się wyznaczenie go na nowe stanowisko służbowe lub zwolnienie z zawodowej służby wojskowej. Okres pozostawania żołnierza zawodowego w dyspozycji nie może być dłuższy niż 1 rok.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, warunki i tryb przenoszenia żołnierzy zawodowych do rezerwy kadrowej albo dyspozycji oraz szczegółowe zasady pełnienia przez nich służby wojskowej w okresie przebywania w rezerwie kadrowej albo dyspozycji.”;

10) po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. 1. Żołnierz zawodowy może być wyznaczony, za jego pisemną zgodą, do pełnienia służby na odpowiednim stanowisku służbowym w jednostce organizacyjnej poza resortem obrony narodowej.

2. Żołnierz zawodowy może być wyznaczony w czasie pokoju, za jego pisemną zgodą, do pełnienia służby poza granicami Państwa.

3. W przypadku kierowania poza granice Państwa jednostek wojskowych (pododdziałów) wydzielonych z Sił Zbrojnych do:

1) służby w składzie polskich kontyngentów wojskowych w misjach specjalnych organizacji międzynarodowych,

2) udziału w ćwiczeniach,

3) udziału w akcjach ratowniczych, poszukiwawczych lub humanitarnych,

zgoda żołnierza zawodowego nie jest wymagana.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe zasady i tryb postępowania przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych do pełnienia służby poza resortem obrony narodowej albo poza granicami Państwa oraz organy wojskowe właściwe w tych sprawach,

2) jednostki organizacyjne (stanowiska) poza resortem obrony narodowej, w których żołnierze zawodowi mogą pełnić służbę,

3) uprawnienia i obowiązki żołnierzy zawodowych wyznaczonych do pełnienia służby w jednostkach poza resortem obrony narodowej albo poza granicami Państwa.”;

11) w art. 21:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierzy zawodowych w służbie stałej przenosi się w stan nieczynny:

1) w razie wybrania na postać na Sejm lub senatora,

2) w razie wybrania na stanowisko pracownika samorządowego.”,

b) w ust. 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) w celu podjęcia zatrudnienia w organach administracji państwowej, organach państwowych jednostek organizacyjnych, organach samorządu terytorialnego, podmiotach gospodarczych lub organizacjach społecznych — na wniosek tych organów, podmiotów lub organizacji.”;

12) w art. 22 w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) nie otrzymuje z wojska uposażenia i innych należności pieniężnych oraz świadczeń w naturze, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 21 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz świadczeń finansowych określonych w przepisach o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

3) nie może być zwolniony z zawodowej służby wojskowej, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 75 ust. 1.”;

13) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Żołnierz zawodowy przeniesiony w stan nieczynny wraca w stan czynny bez odrębnego powołania z dniem ustania przyczyny, która spowodowała przeniesienie go w stan nieczynny.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, żołnierza zawodowego wyznacza się w miarę możliwości na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe, jakie zajmował w dniu przeniesienia w stan nieczynny.”;

14) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Żołnierz zawodowy podlega opiniowaniu służbowemu w formie:

1) opiniowania okresowego, przeprowadzanego corocznie,

2) opiniowania specjalnego, przeprowadzanego w zależności od potrzeb.

2. W wydanej opinii okresowej przełożony zamieszcza ogólną ocenę o opiniowanym żołnierzu zawodowym, wyrażoną w skali od 1 do 6 (niedostateczna, mierna, dostateczna, dobra, bardzo dobra, wzorowa).

3. Przełożony jest obowiązany zapoznać żołnierza zawodowego z wydaną o nim opinią służbową w ciągu trzydziestu dni od dnia jej sporządzenia.

4. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od wydanej o nim opinii służbowej do wyższego przełożonego w terminie czternastu dni od dnia zapoznania się z opinią.

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady i tryb opiniowania żołnierzy zawodowych, zapoznawania ich z opinią służbową oraz tryb wnoszenia i rozpatrywania od nich odwołań.”;

15) w art. 26 skreśla się ust. 4;

16) art. 27—29 otrzymują brzmienie:

„Art. 27. 1. Warunkiem mianowania na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) jest ukończenie wyższej szkoły wojskowej, z zastrzeżeniem przypadków wymienionych w ust. 2 pkt 2, albo posiadanie wyższego wykształcenia i złożenie egzaminu na oficera.

2. Na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) mianuje się:
- 1) absolwentów:
    - a) wyższych szkół oficerskich,
    - b) Wojskowej Akademii Medycznej — po uzyskaniu dyplomu lekarza,
    - c) wyższych szkół niewojskowych, którzy zostali skierowani na studia wyższe przez właściwe organy wojskowe,
  - 2) słuchaczy Wojskowej Akademii Technicznej i Akademii Marynarki Wojennej — po ukończeniu IV roku studiów i złożeniu egzaminu na oficera.
3. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) może być mianowany — po złożeniu egzaminu na oficera — chorąży lub podoficer zawodowy, który w wyniku ukończenia studiów wyższych nabył kwalifikacje przydatne do pełnienia służby na stanowisku przewidzianym dla oficera i posiada co najmniej bardzo dobrą ogólną ocenę w opinii służbowej oraz nie przekroczył 35 lat życia.
- Art. 28. 1. Na stopień wojskowy młodszego chorążego (młodszego chorążego marynarki) mianuje się absolwentów szkół chorążych, kształcących kandydatów na chorążych zawodowych.
2. Na stopień wojskowy plutonowego (bosmanmata) mianuje się absolwentów szkół podoficerskich, kształcących kandydatów na podoficerów zawodowych.
- Art. 29. 1. Mianowanie żołnierza zawodowego na kolejny stopień wojskowy w czasie pokoju może nastąpić stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych, w zależności od okresu służby na stanowisku służbowym i w posiadanym stopniu wojskowym oraz od opinii służbowej.
2. Żołnierz zawodowy, z zastrzeżeniem ust. 3, może być mianowany na kolejny stopień wojskowy, jeżeli:
    - 1) ma odpowiedni okres służby w posiadanym stopniu wojskowym, który w czasie pokoju wynosi co najmniej:
      - a) w korpusie oficerów zawodowych, w stopniu:
        - podporucznika (podporucznika marynarki) — 3 lata,
        - porucznika (porucznika marynarki) — 4 lata,
        - kapitana (kapitana marynarki) — 5 lat,
        - majora (komandora podporucznika) — 5 lat,
        - podpułkownika (komandora porucznika) — 4 lata,
        - pułkownika (komandora) — 4 lata,
        - generała brygady (kontradmiranta) — 3 lata
        - generała dywizji (wiceadmirała) — 3 lata,
      - b) w korpusie chorążych zawodowych, w stopniu:
        - młodszego chorążego (młodszego chorążego marynarki) — 4 lata,
        - chorążego (chorążego marynarki) — 4 lata,
        - starszego chorążego (starszego chorążego marynarki) — 4 lata,
        - młodszego chorążego sztabowego (młodszego chorążego sztabowego marynarki) — 4 lata,
        - chorążego sztabowego (chorążego sztabowego marynarki) — 5 lat,
      - c) w korpusie podoficerów zawodowych, w stopniu:
        - plutonowego (bosmanmata) — 3 lata,
        - starszego plutonowego (starszego bosmanmata) — 4 lata,
        - sierżanta (bosmana) — 4 lata,
        - starszego sierżanta (starszego bosmana) — 5 lat,
        - sierżanta sztabowego (bosmana sztabowego) — 5 lat,
    - 2) posiada co najmniej dobrą ogólną ocenę w opinii służbowej.
  3. Oficer może być mianowany na kolejny stopień wojskowy, jeżeli przez co najmniej 2 lata zajmował stanowisko służbowe o stopniu etatowym równym lub wyższym od stopnia, na który ma nastąpić mianowanie.
  4. O mianowanie żołnierza zawodowego na kolejny stopień wojskowy występuje z wnioskiem dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zajmuje stanowisko służbowe.

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, warunki i tryb mianowania na kolejne stopnie wojskowe do stopnia pułkownika (komandora) włącznie.”;

17) skreśla się art. 30;

18) art. 31—35 otrzymują brzmienie:

„Art. 31. Żołnierz zawodowy może być mianowany na kolejny stopień wojskowy, w drodze wyróżnienia, o rok wcześniej, niż wynika to z wymagań określonych w art. 29 ust. 2 pkt 1, jeżeli posiada wzorową ogólną ocenę w opinii służbowej i odpowiednie kwalifikacje do pełnienia służby na stanowisku służbowym o stopniu etatowym równym ze stopniem wojskowym, na który ma nastąpić mianowanie. Mianowanie może nastąpić wyłącznie w ramach korpusu, do którego żołnierz jest zaliczony.

Art. 32. Żołnierza zawodowego nie można mianować na kolejny stopień wojskowy, jeżeli toczy się przeciwko niemu postępowanie karne, w okresie próby orzeczonej w związku z warunkowym umorzeniem postępowania karnego, warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności lub warunkowym przedterminowym zwolnieniem albo w okresie odbywania kary ograniczenia wolności.

Art. 33. Utrata lub obniżenie stopnia wojskowego oraz jego odzyskanie lub przywrócenie następuje na zasadach określonych w przepisach innych ustaw.

Art. 34. 1. Żołnierz zawodowy może być przeniesiony przez Ministra Obrony Narodowej lub określony przez niego organ wojskowy do innego korpusu osobowego lub do innej grupy albo specjalności wojskowej, stosownie do posiadanych kwalifikacji:

- 1) na swój wniosek,
- 2) ze względu na stan zdrowia stwierdzony orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej,
- 3) ze względu na potrzeby Sił Zbrojnych.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, warunki i tryb zaliczania lub przenoszenia żołnierzy zawodowych do innego korpusu osobowego lub grupy albo specjalności wojskowej.

Art. 35. 1. Żołnierza zawodowego wyznacza się na stanowisko służbowe stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych, w zależności od kwalifikacji i opinii służbowej.

2. Minimalne wymagania kwalifikacyjne dla poszczególnych stanowisk służbowych są następujące:

1) dla podoficera — ukończenie szkoły podoficerskiej,

2) dla chorążego — ukończenie szkoły chorążych,

3) dla oficera, z zastrzeżeniem ust. 4:

a) w przypadku stanowisk służbowych do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) włącznie — ukończenie wyższej szkoły oficerskiej albo wyższych studiów zawodowych w akademii wojskowej, a także odbycie niezbędnego na niektórych stanowiskach przeszkolenia kursowego,

b) w przypadku stanowisk służbowych o stopniu etatowym majora (komandora podporucznika) — ukończenie wyższych studiów zawodowych w wyższej szkole wojskowej i wyższego kursu specjalistycznego albo odbycie określonej praktyki lub stażu,

c) w przypadku stanowisk służbowych o stopniu etatowym podpułkownika (komandora porucznika) — ukończenie Akademii Obrony Narodowej albo studiów wyższych w akademii wojskowej,

d) w przypadku stanowisk służbowych o stopniu etatowym pułkownika (komandora) — ukończenie Akademii Obrony Narodowej i kursu taktyczno-operacyjnego (równorzędnego) albo akademii wojskowej i studiów podyplomowych,

e) w przypadku stanowisk służbowych o stopniu etatowym generała (admiranta) — ukończenie podyplomowych studiów operacyjno-strategicznych.

3. Na równi ze świadectwem lub dyplomem szkoły lub uczelni wojskowej traktowane są:

1) świadectwa lub dyplomy równorzędnych szkół lub uczelni niewojskowych,

2) świadectwa lub dyplomy równorzędnych zagranicznych szkół lub uczelni wojskowych i niewojskowych.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się przy wyznaczaniu oficerów na stanowiska służbowe, których zajmowanie jest uzależnione od

posiadania kwalifikacji lub spełnienia wymagań określonych w innych przepisach, które warunkują możliwość wykonywania niektórych zawodów, a w szczególności do stanowisk służbowych w sądach wojskowych, wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury, obsłudze prawnej, służbie zdrowia, duszpasterstwie i szkołach wojskowych.

5. Żołnierza zawodowego, z zastrzeżeniem ust. 6, wyznacza na stanowisko służbowe i zwalnia z tego stanowiska Minister Obrony Narodowej lub określony przez niego organ wojskowy, jeżeli przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej.
6. Na stanowiska służbowe o stopniu etatowym generała (admiranta) żołnierzy zawodowych wyznacza oraz zwalnia z nich Minister Obrony Narodowej.
7. Wyznaczenie na niektóre stanowiska służbowe może nastąpić na okres 5 lat, z możliwością ponownego wyznaczenia na to stanowisko.
8. Wyznaczenie na niektóre stanowiska służbowe może być uzależnione od przeprowadzenia konkursu.”;

19) w art. 36 ust. 1—4 otrzymują brzmienie:

„1. Żołnierza zawodowego w służbie stałej można wyznaczyć na niższe stanowisko służbowe:

- 1) w razie otrzymania miernej albo niedostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej,
- 2) w trybie dyscyplinarnym, określonym w innych ustawach.

2. Żołnierza zawodowego w służbie stałej można wyznaczyć na niższe stanowisko służbowe za jego pisemną zgodą:

- 1) ze względu na stan zdrowia stwierdzony orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej,
- 2) w przypadku likwidacji zajmowanego przez niego stanowiska służbowego,

jeżeli nie ma możliwości wyznaczenia go na inne równorzędne stanowisko służbowe.

3. Żołnierza zawodowego można wyznaczyć na niższe stanowisko służbowe również na jego wniosek. W odniesieniu do oficerów wyznaczenie może nastąpić wyłącznie na stanowisko o stopniu etatowym bezpośrednio niższym od dotychczas zajmowanego.

4. Żołnierzowi zawodowemu w służbie stałej, który nie wyrazi pisemnej zgody na wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe w przypadkach określonych w ust. 2, można wypowiedzieć stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej.”;

20) w art. 37 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w przypadkach wymienionych w art. 36 ust. 2 — przenosi się za jego pisemną zgodą na inne (wyższe, równorzędne lub niższe) stanowisko służbowe w tej samej lub innej jednostce wojskowej albo w innej miejscowości; jeżeli żołnierz odmówi pełnienia służby na innym stanowisku służbowym, zwalnia się go z zawodowej służby wojskowej.”;

21) art. 38 i 39 otrzymują brzmienie:

„Art. 38. 1. Żołnierza zawodowego, prawomocnie zawieszzonego w wykonywaniu zawodu (specjalności zawodowej) albo pozbawionego prawa jego wykonywania przez organ samorządu zawodowego, zwalnia się, z zastrzeżeniem ust. 2, z zawodowej służby wojskowej.

2. Żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1, można wyznaczyć na inne stanowisko służbowe w tej samej lub innej jednostce wojskowej, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.

Art. 39. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady i tryb wyznaczania żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk,
- 2) wymagania w zakresie ogólnej oceny w opinii służbowej dla żołnierzy zawodowych wyznaczanych na stanowiska służbowe,
- 3) stanowiska służbowe, na które wyznacza się żołnierzy zawodowych na okres 5 lat, oraz tryb, w jakim to wyznaczenie następuje,
- 4) stanowiska służbowe, na które kandydatów wyłania się w drodze konkursu, warunki przystąpienia do konkursu, organizację i tryb jego przeprowadzania oraz skład komisji konkursowej.”;

22) w art. 40 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Obrony Narodowej lub określony przez niego organ wojskowy może delegować żołnierza zawodowego na czas dłuższy, lecz nie przekraczający sześciu miesięcy w ciągu roku.”;

23) skreśla się art. 42;

24) w art. 49 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Dowódca jednostki wojskowej może zezwolić żołnierzowi zawodowemu na wykonywanie pracy zarobkowej, jeżeli nie koliduje to z wykonywaniem zadań służbowych przez żołnierza oraz wpływa dodatnio na podwyższenie jego kwalifikacji, a także nie narusza prestiżu zawodu żołnierza.

4. Od obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę zarobkową jest zwolniony żołnierz zawodowy będący w stanie nieczynnym, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 21 ust. 2 pkt 1 i 2.”;

25) w art. 50 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierze zawodowi mogą wchodzić w skład władz spółek, fundacji i innych podmiotów gospodarczych za zezwoleniem Ministra Obrony Narodowej.”;

26) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. 1. Żołnierz zawodowy, zajmujący określone stanowisko służbowe pracownika naukowego, naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub badawczego, otrzymuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 12 dni kalendarzowych.

2. Żołnierz zawodowy, zajmujący stanowisko służbowe sędziego lub prokuratora, otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy na zasadach i w wymiarze określonych w innych przepisach.

3. Żołnierz zawodowy, pełniący służbę w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia albo który osiągnął określony wiek lub staż służby bądź jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami służby wojskowej, otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 15 dni kalendarzowych rocznie.

4. Żołnierzowi zawodowemu może być udzielony urlop zdrowotny lub okolicznościowy, a żołnierzowi w służbie stałej — również urlop ze względów służbowych, a z innych ważnych przyczyn — urlop bezpłatny.

5. Żołnierz zawodowy może otrzymać zwolnienie od zajęć służbowych w razie konieczności sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny, nie przekraczające jednak łącznie 60 dni w roku kalendarzowym.”;

27) w art. 56 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) szczegółowe zasady, warunki i tryb udzielania żołnierzom zawodowym zwolnienia od zajęć służbowych w celu sprawowania przez nich osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny.”;

28) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. Żołnierz zawodowy oraz członkowie jego rodziny mają prawo do zakwaterowania oraz innych świadczeń z tym związanych, na zasadach określonych w przepisach

o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.”;

29) w art. 61 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za członków rodziny uprawnionych do bezpłatnej pomocy leczniczej uważa się małżonka i dzieci żołnierza zawodowego, odpowiadających warunkom określonym w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 1 pkt 1.”;

30) art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art. 62. 1. Żołnierzowi zawodowemu oraz jego małżonkowi i dzieciom przysługuje prawo do przejazdu na koszt wojska raz w roku do wybranej miejscowości w kraju i z powrotem.

2. W razie niewykorzystania przysługującego przejazdu na koszt wojska, osoba uprawniona otrzymuje zryczałtowany ekwiwalent pieniężny w wysokości odpowiadającej cenie biletu kolejowego na odległość 500 km, z uwzględnieniem rodzaju i klasy pociągu.

3. Żołnierzowi zawodowemu, korzystającemu z zakwaterowania tymczasowego i posiadającemu rodzinę, przysługuje raz w miesiącu prawo przejazdu na koszt wojska do miejsca zamieszkania tej rodziny i z powrotem.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki korzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1—3.

5. Osobom wymienionym w ust. 1 mogą być przyznane także inne świadczenia socjalno-bytowe, których rodzaj i zakres określa Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.”;

31) skreśla się art. 66;

32) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. Żołnierz zawodowy może kandydować i wchodzić w skład organów samorządu terytorialnego albo organów samorządów zawodowych, utworzonych na podstawie innych ustaw.”;

33) w art. 75:

a) w ust. 1:

— pkt 2—4 otrzymują brzmienie:

„2) ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do zawodowej służby wojskowej, z wyjątkiem przypadku przeniesienia w stan nieczynny na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 2,

3) osiągnięcia wieku, z zastrzeżeniem ust. 2:

- a) przez podoficera, chorążego i oficera młodszego — 55 lat,
- b) przez oficera starszego — 58 lat,
- c) przez generała — 60 lat,
- d) przez żołnierza-kobietę, bez względu na posiadany stopień wojskowy — 50 lat,

4) otrzymania dwóch kolejnych niedostatecznych ogólnych ocen w opiniach służbowych,”

— po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) upływu okresów pozostawania w rezerwie kadrowej, o których mowa w art. 20 ust. 2,”

— pkt 8 i 11 otrzymują brzmienie:

„8) upływu okresu próbnego, jeżeli żołnierz zawodowy lub właściwy organ wojskowy skorzystał z uprawnienia określonego w art. 14 ust. 1,”

„11) ukarania karą usunięcia z zawodowej służby wojskowej, orzeczoną w postępowaniu dyscyplinarnym,”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żołnierza zawodowego, zajmującego stanowisko służbowe profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego w wyższej szkole wojskowej albo stanowisko służbowe profesora lub docenta w wojskowej jednostce badawczo-rozwojowej, zwalnia się z zawodowej służby wojskowej po osiągnięciu wieku 60 lat.”,

c) skreśla się ust. 3—5;

34) art. 76 i 77 otrzymują brzmienie:

„ Art. 76. 1. Żołnierza zawodowego można zwolnić z zawodowej służby wojskowej wskutek:

- 1) nabycia prawa do zaopatrzenia emerytalnego z tytułu wysługi lat i osiągnięcia wieku:
  - a) przez podoficera i chorążego — 50 lat,
  - b) przez oficera młodszego — 52 lat,
  - c) przez oficera starszego — 55 lat,
  - d) przez generała — 57 lat,
- 2) otrzymania niedostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej,

3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) w przypadku nie wymienionym w art. 75 ust. 1 pkt 12,

4) prawomocnego ukarania przez organ właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej).

2. Przepisu ust.1 pkt 1 nie stosuje się do żołnierza zawodowego w służbie kontraktowej.

3. Żołnierza zawodowego w służbie stałej, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego z tytułu wysługi lat, można zwolnić za jego pisemną zgodą z zawodowej służby wojskowej.

Art. 77. 1. Żołnierz zawodowy pełniący służbę stałą w okresie próbnym lub służbę kontraktową w ramach pierwszego kontraktu, niezależnie od przyczyn określonych w art. 75 ust. 1 i art. 76 ust. 1, może być zwolniony z zawodowej służby wojskowej w razie:

1) stwierdzenia w opinii służbowej, wydanej nie wcześniej niż po trzech miesiącach służby, braku przydatności do tej służby,

2) niepełnienia obowiązków służbowych z powodu choroby co najmniej przez okres sześciu miesięcy.

2. Żołnierza zawodowego—kobiety nie można zwolnić z zawodowej służby wojskowej w okresie ciąży i w czasie urlopu macierzyńskiego, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 75 ust. 1 pkt 5a i 7, gdy wypowiedzenia dokonała kobieta-żołnierz, oraz pkt 9—12, a także w art. 76 ust. 1 pkt 4.

3. W razie zamiaru zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej przez właściwy organ wojskowy wskutek osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1, należy go o tym uprzedzić co najmniej na sześć miesięcy przed planowanym terminem jego zwolnienia.”;

35) w art. 78:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dokonanie wypowiedzenia stosunku służbowego przez właściwy organ wojskowy może nastąpić:

1) jeżeli żołnierz zawodowy w czasie zajmowania tego samego stanowiska służbowe-

go (przebywania w tym samym okresie w rezerwie kadrowej albo dyspozycji) dwukrotnie odmówił przyjęcia równorzędnego lub wyższego stanowiska służbowego,

2) jeżeli jednostka wojskowa, w której żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową, podlega rozformowaniu lub zmniejszył się jej stan etatowy, a brak jest możliwości wyznaczenia go na inne stanowisko służbowe,

3) w przypadku, o którym mowa w art. 36 ust. 4.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do żołnierzy zawodowych pełniących służbę na stanowiskach służbowych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 20a ust. 1.”;

36) w art. 79:

a) ust. 1, 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„1. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego w służbie stałej, który odbył służbę obowiązkową, albo żołnierza zawodowego w służbie kontraktowej, wskutek dokonanego przez nich wypowiedzenia stosunku służbowego, następuje w ostatnim dniu sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia.”

„3. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego w okresie próbnym, wskutek dokonanego przez niego wypowiedzenia stosunku służbowego, następuje w ostatnim dniu trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.

4. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadku określonym w art. 78 ust. 2 następuje w ostatnim dniu dziewięciomiesięcznego okresu wypowiedzenia.”,

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Okresy wypowiedzenia stosunku służbowego, o których mowa w ust. 1—4, mogą być skracane za pisemną zgodą zwalnianego żołnierza zawodowego i właściwego organu wojskowego. Z pisemnym wnioskiem o skrócenie okresu wypowiedzenia może wystąpić żołnierz zawodowy lub właściwy organ wojskowy.”;

37) w art. 80 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierz zawodowy zwolniony z zawodowej służby wojskowej w okresie pełnienia służby obowiązkowej, o której mowa w art. 12 ust. 1 i 2, z powodu wypowiedzenia stosunku służbowego dokonanego przez żołnierza albo z przyczyn określonych w art. 75 ust. 1 pkt 9—12 lub

art. 76 ust. 1 pkt 4 jest obowiązany zwrócić równowartość kosztów zakwaterowania, wyżywienia i umundurowania, poniesionych w czasie studiów lub nauki.”;

38) skreśla się art. 83;

39) art. 85 i 86 otrzymują brzmienie:

„Art. 85. 1. Żołnierzowi zawodowemu zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej i członkom rodziny pozostałym po żołnierzu zmarłym w czasie pełnienia zawodowej służby wojskowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przysługują bezpłatne świadczenia zdrowotne na zasadach przewidzianych dla żołnierzy zawodowych i ich rodzin przez okres jednego roku od dnia zwolnienia żołnierza ze służby lub od dnia jego śmierci. W szczególnych przypadkach Minister Obrony Narodowej lub określony przez niego organ wojskowy może przyznać prawo do tych świadczeń przez dłuższy okres.

2. Bezpłatne świadczenia zdrowotne, o których mowa w ust. 1, nie przysługują żołnierzowi zawodowemu zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej z przyczyn określonych w art. 75 ust. 1 pkt 1, 4 i 9—12, art. 76 ust. 1 pkt 4 oraz art. 77 ust. 1 pkt 1 oraz członkom jego rodziny. Osobom tym przysługuje prawo do świadczeń zdrowotnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na zasadach przewidzianych dla pracowników, z którymi stosunek pracy został rozwiązany, jeżeli nie mają prawa do świadczeń zdrowotnych z innego tytułu.

3. Uprawnienia do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych:

1) żołnierzy zawodowych zwolnionych z zawodowej służby wojskowej i członków ich rodzin,

2) członków rodzin pozostałych po żołnierzach zawodowych zmarłych w czasie pełnienia służby

— którzy nabyli prawo do zaopatrzenia emerytalnego przewidzianego w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, określają te przepisy.

Art. 86. Żołnierzowi zawodowemu zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej i członkom jego rodziny oraz członkom rodziny pozostałym po zmarłym żołnierzu zawodowym przysługuje prawo do zakwaterowania, na zasadach określonych w przepisach o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.”;

40) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. 1. Żołnierz zawodowy zwolniony z zawodowej służby wojskowej z powodu:

- 1) orzeczenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do zawodowej służby wojskowej,
- 2) upływu terminu zakończenia służby określonego w kontrakcie, jeżeli żołnierz pełnił służbę co najmniej przez okres trwania dwóch kontraktów,
- 3) upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego dokonanego przez żołnierza zawodowego lub właściwy organ wojskowy, z wyjątkiem przypadku wypowiedzenia stosunku służbowego przez żołnierza w okresie służby obowiązkowej,
- 4) nabycia prawa do zaopatrzenia emerytalnego z tytułu wysługi lat i osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1,
- 5) wyrażenia przez żołnierza w służbie stałej zgody na zwolnienie z zawodowej służby wojskowej, w przypadku określonym w art. 76 ust. 3

— korzysta z pierwszeństwa w zatrudnieniu, w szczególności na stanowisku pracy związanym z obronnością kraju.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska pracy związane z obronnością kraju.
3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb kierowania żołnierzy zawodowych zwolnionych z zawodowej służby wojskowej do pracy na stanowiska, o których mowa w ust. 2.
4. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami Pracy i Polityki Socjalnej oraz Finansów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb przyuczenia do zawodu lub przekwalifikowania żołnierzy, o których mowa w ust. 1.”;

41) po art. 88 dodaje się art. 88a w brzmieniu:

„Art. 88a. 1. Żołnierz zawodowy, o którym mowa w art. 88 ust. 1, z wyjątkiem tego, który nabył uprawnienia do emerytury wojskowej w pełnej wysokości, może korzystać z pomocy w zakresie przekwalifikowania, doradztwa zawodowego lub pośrednictwa pracy, realizo-

wanych przez wyspecjalizowane organy wojskowe.

2. W ramach pomocy określonej w ust. 1 mogą być pokrywane koszty:

- 1) przekwalifikowania zawodowego (przyuczenia do zawodu), doradztwa zawodowego lub odbywania praktyk zawodowych,
- 2) przejazdów z miejsca zamieszkania żołnierza zawodowego do ośrodków szkolenia, w których następuje przekwalifikowanie zawodowe (przyuczenie do zawodu), lub miejsca odbywania praktyk zawodowych,
- 3) zakwaterowania w okresie szkolenia (przyuczenia do zawodu) lub odbywania praktyk zawodowych.

3. Przekwalifikowanie zawodowe (przyuczenie do zawodu) może być realizowane, za zgodą właściwych organów wojskowych, w niewojskowych ośrodkach szkolenia w drodze całkowitej lub częściowej refundacji kosztów.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do żołnierzy zawodowych, którym wypowiedziano stosunek służbowy w trybie określonym w art. 78 ust. 2.

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki korzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1—3.”;

42) art. 89 otrzymuje brzmienie:

„Art. 89. 1. Okres pełnienia zawodowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszystkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem. Jeżeli żołnierz podjął pracę w ciągu dwunastu miesięcy od dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, nabywa prawo do urlopu wypoczynkowego w roku kalendarzowym, w którym podjął pracę.

2. Urlop wypoczynkowy, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje za rok kalendarzowy, w którym żołnierz zawodowy wykorzystał urlop wypoczynkowy przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej lub gdy otrzymał za ten urlop ekwiwalent pieniężny.”;

43) w art. 90 skreśla się ust. 1;

44) w art. 91:

a) ust. 2 i 4 otrzymują brzmienie:

„2. Do służby kandydackiej może być powołana, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia, osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie, odpowiednią zdolność psychiczną i fizyczną do zawodowej służby wojskowej, wiek co najmniej 17 lat i odpowiednie wykształcenie, po złożeniu pisemnego zobowiązania do pełnienia zawodowej służby wojskowej po ukończeniu szkoły.”

„4. Osobę ubiegającą się o powołanie do służby kandydackiej kieruje się do wojskowej komisji lekarskiej w celu ustalenia zdolności do zawodowej służby wojskowej.”,

b) skreśla się ust. 5;

45) art. 95—97 otrzymują brzmienie:

„Art. 95. 1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe zasady i warunki przyjmowania do szkół chorążych zawodowych i podoficerskich szkół zawodowych oraz wysokość pobieranych opłat z tytułu przeprowadzania egzaminów wstępnych i sprawdzianów przy ubieganiu się o przyjęcie do tych szkół,

2) czas trwania nauki w szkołach chorążych zawodowych i podoficerskich szkołach zawodowych, szczegółowe zasady składania egzaminów dyplomowych i końcowych oraz odbywania praktyk, tytuły przysługujące absolwentom tych szkół oraz wzory dyplomów i świadectw stwierdzających ich ukończenie.

2. Minister Obrony Narodowej, w drodze zarządzenia:

1) tworzy i znosi szkoły chorążych zawodowych i podoficerskie szkoły zawodowe,

2) określa organizację i podstawowe założenia procesu kształcenia w szkołach chorążych zawodowych i podoficerskich szkołach zawodowych.

Art. 96. 1. W szkołach chorążych zawodowych i podoficerskich szkołach zawodowych może być prowadzone nauczanie odpowiednio w zakresie średniej szkoły zawodowej lub zasadniczej szkoły zawodowej.

2. W sprawach, o których mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, związanych z nauczaniem w zakresie średniej szkoły zawodowej lub zasadniczej szkoły zawodowej oraz uzyskiwaniem kwalifikacji wynikających z ukończenia tych

szkół, Minister Obrony Narodowej działa w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej.

Art. 97. 1. Dla słuchacza wyższej szkoły wojskowej początkowe dwanaście miesięcy służby kandydackiej jest okresem próbnym.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, okresy próbne dla słuchaczy szkół chorążych zawodowych i podoficerskich szkół zawodowych.”;

46) w art. 98 w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) utraty obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa,”;

47) w art. 99:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego na zasadach określonych w innych przepisach.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do kandydatów na żołnierzy zawodowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 44, 46—48, 51, 65 i 67—73.”;

48) po rozdziale 7 dodaje się rozdział 7a w brzmieniu:

„Rozdział 7a

Służba wojskowa żołnierzy zawodowych po ogłoszeniu mobilizacji i w czasie wojny

Art. 106a. Do żołnierzy zawodowych po ogłoszeniu mobilizacji i w czasie wojny stosuje się przepisy ustawy, z wyłączeniem art. 4 ust. 2, art. 8 ust. 2 i 3, art. 9 pkt 2, art. 12—16, art. 17 ust. 3, art. 18, art. 20 ust. 2 i 4, art. 20a—24, art. 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, 3 i 5, art. 27—31, art. 34, art. 35, art. 36 ust. 2 i 4, art. 37—39, art. 40 ust. 2—4, art. 46 ust. 3, art. 47—51, art. 52 ust. 2, art. 53—57, art. 62, art. 63, art. 68 ust. 2, art. 71, art. 72, art. 74, art. 75 ust. 1 pkt 3—8 i ust. 2, art. 76—80, art. 88, art. 88a, art. 90, art. 91 ust. 2—6, art. 92, art. 95—97, art. 98 ust. 2 i 3, art. 99 ust. 3, art. 101 ust. 1—4, art. 102 ust. 2 i 3, art. 103 ust. 2—4, art. 104 ust. 2 i art. 105—108 oraz z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 106b. 1. Żołnierz zawodowy w służbie kontraktowej pełni dalej czynną służbę wojskową jako służbę stałą.

2. Absolwenta szkoły wojskowej, powołanego do służby kandydackiej w czasie pokoju, powołuje się do zawodo-

wej służby wojskowej pełnionej jako służba stała.

3. Żołnierz zawodowy może być wyznaczony do pełnienia służby na odpowiednim stanowisku służbowym w jednostce organizacyjnej poza resortem obrony narodowej.

4. Żołnierza zawodowego nie przenosi się w stan nieczynny, a przebywający w stanie nieczynnym powraca w stan czynny bez odrębnego powołania.

Art. 106c. Żołnierz zawodowy oraz kandydat na żołnierza zawodowego pozostają w czynnej służbie wojskowej do dnia zwolnienia ich z tej służby.

Art. 106d. Organy wojskowe uprawnione do mianowania żołnierzy zawodowych na stopnie wojskowe określają odrębne przepisy.

Art. 106e. 1. Żołnierz zawodowy może być mianowany na kolejny stopień wojskowy po przesłużeniu w stopniu:

- 1) podoficera — 6 miesięcy,
- 2) chorążego — 8 miesięcy,
- 3) oficera młodszego — 10 miesięcy,
- 4) oficera starszego i generała (admirała) — 12 miesięcy.

2. Za dokonanie czynu świadczącego o szczególnym męstwie lub za wyjątkowe zasługi można mianować żołnierza zawodowego na wyższy stopień wojskowy niezależnie od warunków określonych w ust. 1.

Art. 106f. Żołnierz zawodowy może otrzymać urlop:

- 1) okolicznościowy — w wymiarze do 15 dni w roku kalendarzowym,
- 2) w drodze wyróżnienia — na podstawie przepisów o dyscyplinie wojskowej,
- 3) zdrowotny — na podstawie innych przepisów.

Art. 106g. Od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić żołnierza zawodowego przełożony o uprawnieniach co najmniej dowódcy korpusu.

Art. 106h. 1. Żołnierz zawodowy zwolniony z zawodowej służby wojskowej pełni nadal czynną służbę wojskową, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2.

2. Żołnierz zawodowy zwolniony z zawodowej służby wojskowej z powodu

utraty obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa podlega zwolnieniu także z czynnej służby wojskowej.

Art. 106i. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb:

1) przenoszenia żołnierzy zawodowych do dyspozycji oraz pełnienia służby wojskowej w okresie przebywania w dyspozycji,

2) postępowania przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych do pełnienia służby poza resortem obrony narodowej,

3) opiniowania żołnierzy zawodowych, zapoznawania ich z opinią służbową oraz wnoszenia i rozpatrywania odwołań,

4) mianowania żołnierzy zawodowych na kolejne stopnie wojskowe do stopnia pułkownika (komandora) włącznie,

5) wyznaczania żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk,

6) powoływania w przypadkach szczególnych do zawodowej służby wojskowej,

7) udzielania urlopów żołnierzom zawodowym oraz odwoływania z tych urlopów,

8) zwalniania z zawodowej służby wojskowej.

2. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 1—3, 6 i 8, jest Minister Obrony Narodowej lub określony przez niego organ wojskowy.”;

49) w art. 107:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Od decyzji wydanych przez organy wojskowe w sprawach określonych w ustawie żołnierz zawodowy (kandydat na żołnierza zawodowego) może wnieść odwołanie do organu wojskowego wyższego stopnia na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego, a także, z zastrzeżeniem ust. 1a, skargę do sądu administracyjnego.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Skarga, o której mowa w ust. 1, nie może być wniesiona na decyzje w sprawach:

- 1) powołania do zawodowej służby wojskowej (służby kandydackiej),
- 2) wyznaczenia (zwolnienia) lub przeniesienia na stanowisko służbowe,
- 3) mianowania na stopień wojskowy,
- 4) przeniesienia do innego korpusu osobowego lub do innej grupy albo specjalności wojskowej,
- 5) delegowania do wykonywania zadań służbowych poza jednostką,
- 6) zwolnienia z zawodowej służby wojskowej (służby kandydackiej) w przypadkach określonych w art. 75 ust. 1 pkt 1 i 9—12, art. 102 ust. 1 pkt 1 oraz art. 103 ust. 1 pkt 1."

Art. 2. W ustawie z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym

szkolnictwie wojskowym (Dz. U. z 1992 r. Nr 10, poz. 40) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. Żołnierzy zawodowych zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, którzy w chwili zwolnienia byli wyznaczeni na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego w wyższych szkołach wojskowych, można zatrudnić jako cywilnych nauczycieli akademickich, nie dłużej jednak niż do końca roku akademickiego, w którym kończą oni 70 lat życia.”

Art. 3. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254 oraz z 1994 r. Nr 43, poz. 165) w art. 74 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Stopniami wojskowymi są następujące stopnie:

w wojskach lądowych i lotnictwie	w marynarce wojennej
szeregowi	
szeregowy starszy szeregowy	marynarz starszy marynarz
podoficerowie młodszy	
kapral starszy kapral	mat starszy mat
podoficerowie starsi	
plutonowy starszy plutonowy sierżant starszy sierżant sierżant sztabowy starszy sierżant sztabowy	bosmanmat starszy bosmanmat bosman starszy bosman bosman sztabowy starszy bosman sztabowy
chorążowie młodszy	
młodszy chorąży chorąży	młodszy chorąży marynarki chorąży marynarki
chorążowie starsi	
starszy chorąży młodszy chorąży sztabowy chorąży sztabowy starszy chorąży sztabowy	starszy chorąży marynarki młodszy chorąży sztabowy marynarki chorąży sztabowy marynarki starszy chorąży sztabowy marynarki

w wojskach lądowych i lotnictwie	w marynarce wojennej
oficerowie młodszy	
podporucznik porucznik kapitan	podporucznik marynarki porucznik marynarki kapitan marynarki
oficerowie starsi	
major podpułkownik pułkownik	komandor podporucznik komandor porucznik komandor
generałowie i admirałowie	
generał brygady generał dywizji generał broni	kontradmiral wiceadmiral admiral

Art. 4. W ustawie z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166, z 1989 r. Nr 73, poz. 436, z 1991 r. Nr 113, poz. 491 i z 1995 r. Nr 89, poz. 443) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 24 w § 1 wyrazy „będący oficerem zawodowym” zastępuje się wyrazami „będący oficerem pełniącym zawodową służbę stałą”;
- 2) w art. 52 w § 1 wyrazy „oficer zawodowy lub oficer służby okresowej” zastępuje się wyrazami „oficer pełniący zawodową służbę stałą”;
- 3) w art. 56:
  - a) w § 1 wyrazy „oficer zawodowy lub oficer służby okresowej” zastępuje się wyrazami „oficer pełniący zawodową służbę stałą”,
  - b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Dla żołnierza powołanego do zawodowej służby stałej na stanowisko aplikanta w sądzie wojskowym okres próbny trwa przez czas aplikacji.”;
- 4) w art. 68:
  - a) w § 1 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z tym że przepisów o okresie próbnym nie stosuje się.”,
  - b) w § 2 skreśla się wyrazy „lub przepisy o okresowej służbie wojskowej.”

Art. 5. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 18 oraz z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 34, poz. 163) w art. 13 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w razie otrzymania miernej albo niedostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej,”.

Art. 6. Sprawy wszczęte, lecz nie zakończone decyzją ostateczną przed dniem wejścia niniejszej ustawy w życie, prowadzi się nadal według przepisów dotychczasowych, aż do prawomocnego ich zakończenia.

Art. 7. Dotychczasowe przepisy wykonawcze zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez okres dziewięć miesięcy od dnia wejścia niniejszej ustawy w życie, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

Art. 8. Minister Obrony Narodowej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*